

Ebû Ca'fer et-Tahâvî'nin “Başlangıcı Olmayan Kadîmdir” Sözü

Ebû Ca'fer et-Tahâvî'nin 'Başlangıcı Olmayan Kadîmdir' Sözü

'Bu lafız [kadîm] Allah'ın Esmâu'l-Husnâ'sında vârid olmamıştır. Buna Şârih [İbn Ebi'l-İzz] rahimehullah da, ondan başkaları da dikkat çekmişlerdir. Kelâm ehlinin öncülerinden pek çoğu O'nun varlığının her şeyden önce olduğunun isbâtı için bunu zikretmişlerdir.

Allah'ın isimleri ise tevkîfidir, Kitâb-ı Azîz'den ve Sünnet-i Sahîha'dan herhangi bir nas ile sâbit olmadıkça Allah'ın ismi olarak herhangi bir şeyin isbâtı câiz değildir. Selef-i Sâlih imâmlarının açıkça belirttiği gibi Allah'ın ismi olarak herhangi bir şeyin rey ile isbâtı da câiz değildir. Üstelik kadîm lafzı, kelâmcıların murâd ettiği ma'nâya delâlet etmez. Çünkü Arap Luğatı'nda onunla kastedilen, öncesinde yokluk da olsa başkasına mukaddem olandır. Nitekim Yüce Allah'ın şu buyruğunda böyledir: 'Nihayet o, kadîm (eski) hurma sapının eğrilmiş gibi geri döner.' [36/Yâ-Sîn, 39] Bu kelime ancak, Müellif'in 'Başlangıcı olmayan kadîmdir.' sözünde zikrettiği ziyâde ile hak ma'nâya delâlet edebilir. Ancak bu, nakil cihetiyle sâbit olmamasından dolayı Allah'ın Esmâu'l-Husnâ'sından sayılmamalıdır. Allah subhânehu'nun el-Evvel ismi ona ihtiyaç bırakmaz. Nitekim Allah azze ve celle şöyle buyurur: 'O el-Evvel ve el-Âhir'dir.' [57/Hadîd, 3] Başarılı kılan Allah'tır.'

İmâm Abdulazîz b. Abdillâh b. Bâz (vefâtı: 1420 hicrî) (Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mutenevvîa (2/75)